

RATTAGA TERVEKS

Esimesele ja teisele kooliastmele

NIMI _____

KOOL _____

KLASS _____

Õ/A _____

SISUKORD

Enne sõitu	4 - 9
ülesanded 1 - 2	
Sõidu alustamine	10 - 16
ülesanded 3 - 9	
Ohud	17 - 19
ülesanded 10 - 15	
Liiklemine tänaval	20 - 22
ülesanded 16 - 18	
Sõidutee ületamine	23
ülesanne 19	
Vasakpööre	24 - 25
Fooriga ristmikul	26
Ristmikul	27 - 32
ülesanded 20 - 24	
Sõitmine pimedas	33
ülesanne 25	
Ülesanded	34 - 36
ülesanded 26 - 28	
Ülesannete vastused	37 - 38
Liiklusmärgid	39

Raamatus esinevad märgid:

- Pane tähele!

- Värvilised märgid!

- Aruta kaaslasega!

- Mõttele ja kirjuta!

Üleriigiline turvalisusõppe nõukogu soovitab kasutada töövihikut liiklusõpetuses jalgratturi ettevalmistamisel juhiloa taotlemiseks.

Retsenseerinud
Tekst ja teostus
Kujundus
Illustratsioonid
3D pildid
Fotod
Keeletoimetajad

Indrek Koemets, Juhan Kaarpalu, Raul Rom
Gunnar Meinhard
Reido Mugu
Joonas Sildre
Andreas Annama
Reido Mugu, Gunnar Meinhard
Siret Linnas, Pille Leola

©Gunnar Meinhard, 2011, neljas, täiendatud trükk

Töövihik vastab liiklusseadusele (01.07.2011)

Hea liikleja, liiklusreeglitega soovitame tutvuda aadressil: www.mnt.ee/liiklusseadus2011

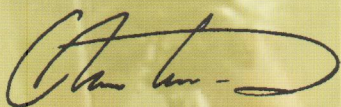
Hea rattasõber!

Ümbritsevat maailma saab tundma õppida mitmeti, üheks võimaluseks on kasutada jalgratta abi. Selleks, et silmaringi laiendades terveks jääda, on vaja üht-teist eelnevalt teada ja osata: liiklusreeglid olgu selged ning ratas tehniliselt korras. Enamgi veel - liikluskeerises on vaja õigesti käituda ja osata ratast käsitseda. Samuti on oluline, et esimesi "samme" aitaksid sooritada lapsevanemad ja juhendajad. Usinalt harjutades on kõik imelihtne!

Käesolev töövihik tutvustab rattasõidu põhitõdesid, aitab Sul jõuda seatud eesmärkideni, pakub kindlustunnet ning valmisolekut jalgratturi sõidueksami sooritamiseks.

See töövihik on mõeldud Sulle, noor jalgrattur, kuid ära unusta paluda ema-isa või juhendaja abi raskemate ülesannete lahendamiseks.

Mõnusat harjutamist, edu eksamil ja turvalist liiklemist soovib

MTÜ Turvakonsultantide Ühendus

Jalgratas osta kauplusest, mis pole Su kodust väga kaugel, et hiljem oleks mugav ratast hooldusesse või remonti viia.

Lase spetsialistidel ratast kontrollida vähemalt kaks korda aastas (kevadel ja sügisel).

Arvesta

- ♦ loomuliku kulumise, ratast koormavate põrumistega;
- ♦ sellega, et katkise rattaga sõitmine lõhub ratast veelgi ning valede varuosade kasutamine võib põhjustada tõsisid rikkeid.

Hoolduses kontrollitakse, puhastatakse ja määratakse

- ♦ ketti,
- ♦ pidureid,
- ♦ käike,
- ♦ laagreid,
- ♦ pedaale,
- ♦ käigu- ja piduritrosse.

Ülesanne 1

Paiguta numbrid õigesse kohta

- 1 - esipidur;
- 2 - tagapidur;
- 3 - esituli;
- 4 - eesmine valge helkur;
- 5 - tagumine punane tuli;
- 6 - tagumine punane helkur;
- 7 - kollased kodarahelkurid;
- 8 - kell;
- 9 - tugi;
- 10 - dүнamo.

Kui Sul on jalgratturi juhiluba, võid sõiduteel sõita alates kümnendast eluaastast.

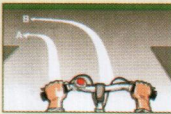
Kui Sul luba veel pole, pead selle saamiseks sooritama teooria- ja sõidueksami.

Enne eksamile minekut tuleb selgeks saada nii jalgrattaga sõitmine kui omandada teadmised liiklusest. Õppida võib kodus ja ka vastavatel kursustel. Teavet õppimisvõimaluste kohta küsi klassijuhatajalt.

MAANTEEMET LIKLUSOHUTUS		TAOTLUS nr	
Jalgratturi juhiloa saamiseks			
TAOTLEJA			
Eesnimi	Perekonnanimi		
Sünniaeg			
Elukoht Maakond/linn	Vaid, küla/tänav		
Talu / maja/korter			
Esitatud isikut tõendava dokumendi andmed			
LAPSEVANEM / HOOLDAJA			
Eesnimi	Perekonnanimi		
Isikukood			
Taotleja allkiri	Lapsevanema/hooldaja allkiri		
Kuupaev			

JALGRATTURI EKSAMIKÜSIMUSED

Leia igale küsimusele üks õige vastus ja märgi see ristikesega

LIIKLUSTEST 3	
Nimi Vanus Kool Klass	2.b. Jalgratta asukoht sõitmisel väljaspool asulat Kuidas peab jalgrattur maanteel otse sõites paiknema? 1. Nagu pildil näidatud - paremal pool teeääres. ☐ 2. Jalgrattur võib otse sõites paikneda ükskõik millisel sõidurajal tingimusel, et ta sõidab selle parempoolses ääres. ☐ 3. Jalgrattur peab sõitma eraldusriba ääres. ☐
Kontrollitud õigeid vastuseid Kontrollis	2.c. Jalgratta asukoht manöövri sooritamisel Kumma noole suunas sõites täidab jalgrattur liikluseeskirja nõudeid? Ees on kahe-suunaline sõidutee. 1. Noole A suunas sõites. ☐ 2. Noole B suunas sõites. ☐
1.a. Teeandmise kohustus Kas jalgrattur peab andma teed sõidukile, millel on sisse lülitatud sinine vilkur? 1. Ainult siis, kui koos vilkuriga töötab eriline helisignaali. ☐ 2. Teed peab andma vaid sinise vilkuriga politseiautole. Kiirabi- ja tuleõrjeauto juhid peavad jalgratturile teed andma. ☐ 3. Kindlasti peab. ☐	3.a. Vasak- ja tagasipööre ristmikul Milline jalgratturi tegevus on näidatud olukorras õige? 1. Jalgrattur sooritab vasakpöörde, arvestamata temast möödavatel olevat autot. ☐ 2. Jalgrattur asub pöörde sooritamiseks alles siis, kui on tagant ja eest lähenevad sõidukid mööda lasknud. ☐ 3. Kui jalgrattur on juba märku andnud, siis on tal alati eesõigus. ☐
1.b. Teeandmise kohustus ristmikul Milline tegevus on õige? 1. Annan teed trammile ja mootorratturile. ☐ 2. Annan teed trammile ja ületan ristmiku enne mootorratturit. ☐	2.a. Jalgratta asukoht sõitmisel asulas Kas pildil näidatud kollasel teekattemärgisel tohib peatuda? 1. Tohib alati. ☐ 2. Tohib alates kella 24.00-st kuni 6.00-ni. ☐ 3. Tohib, kui sellega ei takistata busside liiklust. ☐
3.b. Vasak- ja tagasipööre ristmikevahelisel alal Millisel joonisel on näidatud lubatud sõidusuund? 1. Vasakpoolsel joonisel. ☐ 2. Parempoolsel joonisel. ☐ 3. Mõlemal joonisel. ☐	

Vasta ka lehe teisel küljel olevatele küsimustele

Täida kodus TAOTLUS, kuhu oma nõusoleku peavad andma ka ema-isa.

Eksamile minnes võta kaasa

- ♦ täidetud taotlus,
- ♦ 1 foto (35x45 mm),
- ♦ õpilaspilet,
- ♦ kirjutusvahend.

Kõigepealt toimub testi vormis teooriaeksam, selle eduka sooritamise järel praktiline sõidueksam. Ka selle õnnestumise korral oledki juhiloa omanik!

JALGRATTURI JUHILUBA		EST	EESTI
1. Perekonnanimi			
2. Eesnimi			
3. Sünniaeg ja koht			
4. Elukoht			
5. Kool			
6. Väljaandeaustus			
7. Väljaandeaeg ja koht			
8. Eksamikomisjoni esimees			
9. Omaniku allkiri			

FOTO 35x45 mm

PK

Nr. 19631

Vaatamata juhiloale ning sellega kaasnevale sõiduõigusele, pead liikluses olema ikkagi väga ettevaatlik!

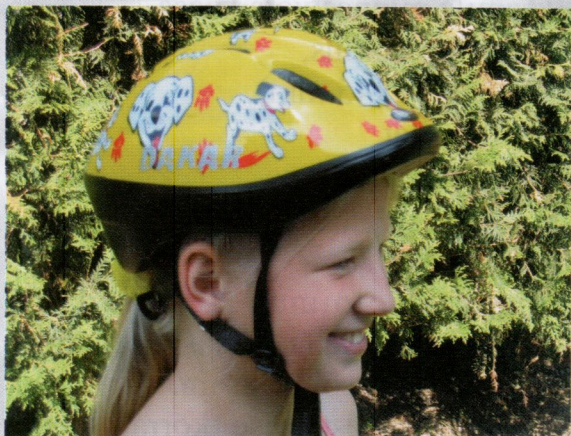

Rattaga sõites puudub Sul nn kaitsev kest, Su ainsaks abiliseks on hoolikalt valitud ning kvaliteedinõuetele vastav varustus!

Jalgratturi esmaseks ohutusvarustuseks on kiiver. Kiiver kaitseb pead kukkumise või liiklusõnnetuse korral. Alla 16-aastased jalgratturid peavad sõites kandma kinnirihmatatud kiivrit.

Kiivrit ostes pea silmas järgmist

- ♦ Kiiver peab vastama kvaliteedinormidele ning olema tähistatud sellekohase märgisega **CE, EN 1078**.
- ♦ Kiiver peab olema mugav. Enne ostmist pane kiiver mõneks ajaks pähe ning veendu, kas see on Sulle täpselt paras: ei pigista kuskilt ega hakka konarlikumal teel sõites loksuma.
- ♦ Kui kannad prille, proovi kiivrit koos nendega.
- ♦ Kiivri rihma kinnitus peab asetsema küljel, mitte lõua alla.
- ♦ Vali hästi õhku läbi laskev ning soovitatavalt erksate värvidega kiiver.

Kuidas käitud Sina? Kannan kiivrit

alati sageli harva mitte kunagi

☐
☐
☐
☐

Ülesanne 2

Kiiver peab olema

- ☐ õige suurusega;
- ☐ vahvate kleepsudega;
- ☐ silmatorkavat värvi;
- ☐ korraliku kinnitusega;
- ☐ kerge ja mugav;
- ☐ nõuetele vastavust tähistava märgisega;
- ☐ hästi õhku läbi laskev.

Lisaks kiivrile on jalgratturi varustuses olulised:

- ♦ ohutusvest või erksavärviline riietus, mis tagab jalgratturi parema märgatavuse;
- ♦ liibuvad püksid, mis erinevalt tavalistest pükstest ei jää ratta keerlevate osade vahele;
- ♦ kindlalt jalas püsivad kingad;
- ♦ kindad.

Jalgratturi varustus peab

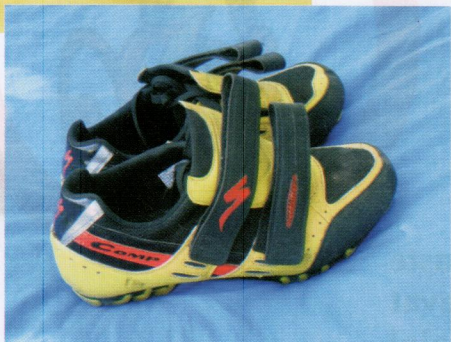
- ♦ olema mugav;
- ♦ hoidma keha sooja;
- ♦ pakkuma erinevaid ilmastikutingimusi arvestades maksimaalset kaitset;
- ♦ vähendama tuuletakistust;
- ♦ soodustama sõitu.

Järgnevad juhtnöörid pole rattasõidul kohustuslikud, küll aga abiks sportimisel.

Sõidusärgi omadused:

- ♦ laseb õhku läbi;
- ♦ ei kleepu higisena keha külge;
- ♦ saab käiseid lisada või ära võtta.

Head püksid

- ♦ tagavad tänu spetsiaalsele pehmenendusele mugava istumise;
- ♦ ei tekita tuuletakistust;
- ♦ vajadusel saab neile lisada säärised.

Prillid

- ♦ kaitsevad silmi tuule ja lendavate putukate eest;

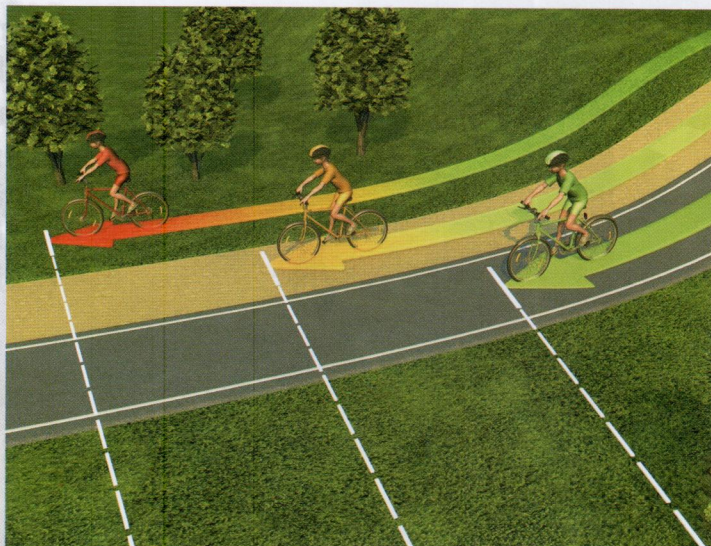
Kindad

- ♦ kaitsevad peopesi;
- ♦ säästavad kruusateel sõites käsi;
- ♦ hoiavad sooja.

Jalgrattaga sõites pead olema väga tähelepanelik ning suutma kiiresti reageerida. Oma oskusi saad lihvida kinnistel aladel harjutades.

Treenimiseks märgi maapinnale erinevaid radu, selleks kasuta käbisid, kive, nõõri, vanu pudeleid vms. Proovi sõita nii ussi, kaheksat kui piki sirgjoont.

Kindlasti harjuta ka täpset pidurdamist ja kohapeal seistes tasakaalu hoidmist!

Ära mine jalgrattaga sõitma, kui

- ♦ oled väsinud;
- ♦ tunned ennast halvasti;
- ♦ Sul valutab kuskilt või on palavik;
- ♦ oled tarbinud tugevatoimelisi ravimeid;
- ♦ oled vigastatud.

Mootorsõidukid on jalgratturile tõsiseks ohuks. Teisalt on jalgrattur ise ohullikaks jalakäijatele.

Sellepärast

- ♦ suhtu teistesse liiklejatesse kui võrdsetesse;
- ♦ jälgi, et ratas oleks tehniliselt korras;
- ♦ vastuta tekitatud kahjude eest alati ise.

Joonista, millise treeninguraja sõiduuskuste harjutamiseks teeksid Sina. Näita erinevat värvi nooltega (joontega), kuidas sellel rajal sõidaksid. Kasuta abivihikut.

Liikluses peab iga Su samm olema eelnevalt läbi mõeldud. Esmalt veendu, milline sõiduvahend on Sinu poolt valitud sihtkohta jõudmiseks kõige sobivam. Jalgratas on küll tervislik, kuid linnaliikluses ohtlik sõiduk. Vaata alljärgnevat tabelit.

LIHKUMISTE KAART					
kes	kuhu sõidab	millega	kui kaua	kui kaugele	rattaga
Alex	sõbra juurde	autoga	15 min	10 km	ohtlik
	poodi	jalgsi	8 min	1 km	keeruline
	kooli	bussiga	18 min	5 km	ohtlik
	trenni	rattaga	10 min	5 km	

Kaardista samal moel oma igapäevased liikumised. Vali erinevatele liiklusvahenditele sobivad skeemid. Nii saad lihtsamalt valida igaks olukorraks õige sõiduvahendi.

- Liiklusvahendit valides arvesta
- ♦ kui kaugele tahad sõita;
 - ♦ kui keeruline on teekond;
 - ♦ kui kulukas on kohalejõudmine;
 - ♦ kui sihtpunkti lähedale on võimalik erinevate liiklusvahenditega jõuda;
 - ♦ millised on võimalused erinevate liiklusvahendite parkimiseks.

LIHKUMISTE KAART					
kes	kuhu sõidab	millega	kui kaua	kui kaugele	rattaga

Hinda oma valikuid ning otsusta, kas oled valinud kõige sobilikuma liikumisviisi. Küsi kaaslaselt, milliseid liikumisviise kasutab tema. Kas teie valikud on sarnased või erinevad?

Sõidu alustamine paremalt teepoolelt

- Lükka ratas sõidutee äärde, jälgides teisi liiklejaid ja jalakäijaid kõnniteel **1**.
- Aseta ratas sõidutee paremale servale võimalikult lähedale.
- Istu kõnniteelt rattale.
- Vaata selja taha ning veendu, kas sõidutee on vaba.
- Anna käega märku sõidu alustamisest **2** ja vaata veel kord üle õla.
- Hoia mõlema käega leistungist kinni ning sõida sõidutee paremas servas **3**.

Sõidu alustamine vasakult teepoolelt

- Lükka ratas sõidutee äärde, jälgides teisi liiklejaid ja jalakäijaid kõnniteel **1**.
- Vaata vasakule, paremale ja veel kord vasakule, et veenduda sõidutee ületamise ohutuses.
- Mine üle tee, kui sõidutee on vaba **2**.
- Võimaluse korral ületa sõidutee ülekäigurajal või fooriga reguleeritud ristmikul.
- Istu kõnniteelt rattale.
- Vaata selja taha ja veendu, kas sõidutee on vaba.
- Anna käega märku sõidu alustamisest **3** ja vaata veelkord üle õla.
- Hoia mõlema käega leistungist kinni ning sõida sõidutee paremas servas **4**.

Ülesanne 3

Järjesta pildid sõidu alustamisest ohtlikkuse alusel. Põhjenda!

foto 3.1

foto 3.2

foto 3.3

Kirjelda, millised on sõidu alustamise võimalused Sinu kodu lähedal. Mis on seejuures kõige raskem?

Hinda sõidu alustamise ohtlikkust enda kodu juurest

väga ohtlik ohtlik ohutu

☐
☐
☐

Ülesanne 4

Vaadates kõrvalolevat fotot (4), võib järeldada, et reegleid järgiva jalgratturi kaugus paremast teeservast peab olema

☐

50-70 cm

☐

kaugus pole oluline

Ülesanne 5

Pildil (foto 5) on jalgratturi kaugus teeservast

☐

õige

☐

vale

Ülesanne 6

Piiritle kastiga kauguse valiku õige põhjus. Valedetele vastustele tõmba pärast juhendajaga arutamist kriipsu peale.

Et kiiremini kohale jõuda

Et jalakäijaid paremini näha

Et mitte olla ohustatud kiiremate liiklejate poolt

**Käemärguanne peab olema korrektne ja näidatud enne manöövrit!
Sõidusuuna soovist anna märku soovitavalt sirge käega!**

Ülesanne 7

Märgi fotodel ristidega, kummale poole soovib tüdruk keerata.

Aruta kaaslasega ning selgita juhendajale, kumba sõidusuuna osutamise viisi kasutad Sina. Hinda oma tegevust ning võrdle tulemust kaaslasega omaga.

Annan rattaga sõites sooritatavast manöövrast märku

alati

sageli

harva

mitte kunagi

☐
☐
☐
☐

Ülesanne 8

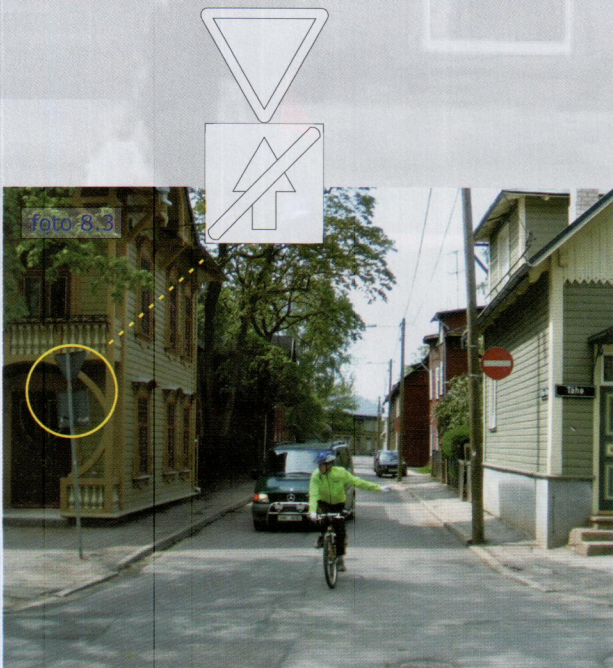
Hinda järgnevatel pildidel jalgratturi tegevust.
Põhjenda!

- ☐ õige
- ☐ vale

- ☐ õige
- ☐ vale

- ☐ õige
- ☐ vale

- ☐ õige
- ☐ vale

Takistusest möödumine

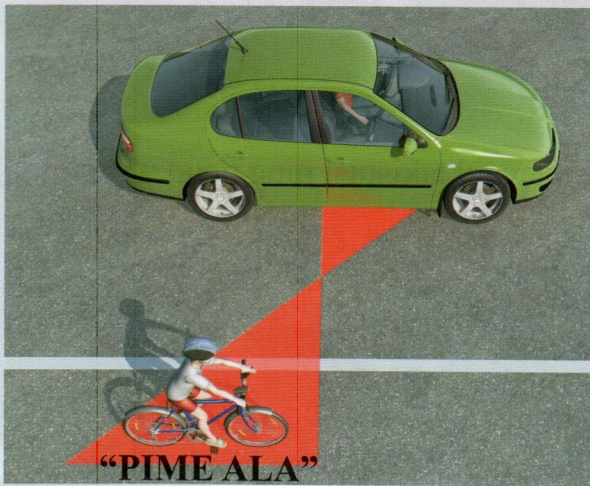
Rattaga sõites on oluline õigeaegselt märgata teel esinevaid takistusi ning nendest võimalikult ohutult mööduda.

Kui märkad takistust,

- anna oma planeeritavast manöövrast käega märku;
- veendu üle õla vaadates, et tagant lähenev liiklus ei ohusta Sind;
- reastu vasakule, kuid mitte rohkem, kui olukord nõuab;
- veendu, et oled märganud kõiki vastu tulevaid liiklejaid ja oled ka ise hästi nähtav;
- las vajadusel vastu tulevad liiklejad läbi;
- möödu takistusest viivitamata ning ohutult kauguselt (umbes 1 m);
- anna märku tagasireastumise manöövrast;
- jätka sõitu paremale teeservale võimalikult lähedal.

Väiksema vahemaa puhul jätka sõitu otse. Ära vänderda!

“Pimedaks alaks” nimetatakse piirkonda, mis jääb sõidukijuhi vaateulatusest välja. See tähendab, et juht ei pruugi selles alas viibijaid märgata.

Kui rattur seda teab, oskab ta võimalikku ohtu vältida.

Paremalt teepoolelt ähvardavad ohud on järgmised:

- ♦ juht unustab parempoolsesse peeglistse vaadata;
- ♦ Sa oled „pimedas alas“;
- ♦ Sind varjab katuse tagumine serv.

Järgmises situatsioonis pead arvestama, et veoauto haagis „lõikab“ pöörates tänavanurka. Ettevaatust !!!

Vahetult enne ristmikku oled sattunud veoautoga kõrvuti. Veok kavatseb pöörata paremale.

Aruta kaaslasega, mis tunne Sul tekib (hirm, ebamugavus vms)!

Ülesanne 9

Selles situatsioonis

lehvitan juhile

☐

jätkan sõitu

☐

pidurdan aegsasti

☐

toetun vastu hekki

☐

Takistusest möödumine on väga ohtlik manööver.

Lisaks käega antavale märguandele pead tähele panema lähenevate ja kaugenevate sõidukite müra ning tajuma nende kiirust. Oluline on, et Sa oskaksid hinnata, millised sõidukid on ohtlikus kauguses.

Takistusest möödumisel kasuta vastassuuna sõidurada vaid äärmise vajaduse korral!

Ülesanne 10

Järjesta tegevused fotol (10) kujutatud takistusest möödumisel:

paremale reastumine, märguanne paremale, märguanne vasakule, takistusest möödumine, ohutu pikivahe hoidmine, ohutuses veendumine, reastumine vasakule

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____

Aruta kaaslasega ning hiljem ka juhendajaga

- * Mis on takistusest möödumisel kõige ohtlikum?
- * Kuidas ei tohiks antud situatsioonis käituda?
- * Kuidas hinda Sina sõidukite kaugust kuulmise järgi?

Ülesanne 11

Kuidas hinda takistusest möödumise manöövrit? Põhjenda!

ohtlik manööver mitte eriti ohtlik manööver lihtne manööver

☐
☐
☐

Too veel näiteid ohtlikest manöövritest. Põhjenda!

Ülesanne 12

Piltidel on näidatud ohtlikke situatsioone, millele ei pruugita pöörata piisavalt tähelepanu. Ohtlik koht on tähistatud noolega.

Kirjuta, milles peitub oht.

Võrdle tulemusi kaaslaste omadega. Põhjenda!

foto 12.1

foto 12.2

foto 12.3

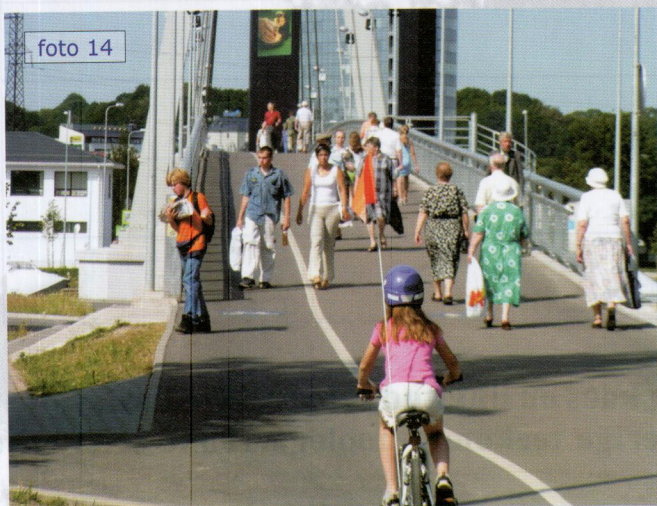
foto 12.4

Ülesanne 13

Aruta kaaslaste ja juhendajaga, kuidas sellises situatsioonis (foto 13) käituda.

Aruta kaaslaste ja juhendajaga (foto 14).

Mis võib olla jalakäija ja jalgratturi vahelise liikluskonflikti põhjuseks?

Ülesanne 14

Kuidas peaks jalgrattur käituma (foto 14)?

ootama, kuni
rattatee vabaneb

☐

sõitma
kõnniteel

☐

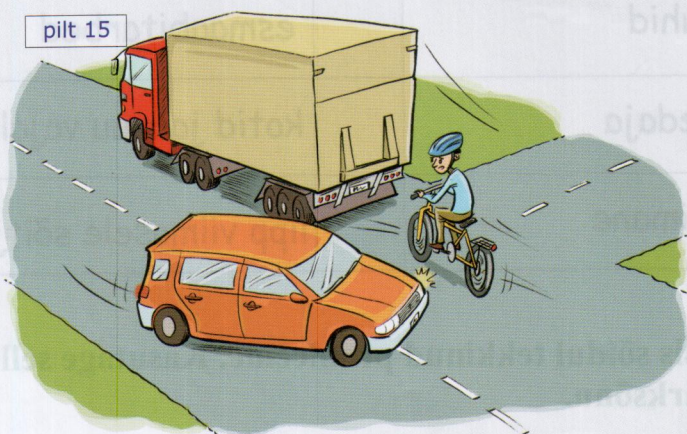
kõndima rattaga
kõnniteel

☐

pahandama
jalakäijatega

☐

rattakellaga
märku andma

☐

Ülesanne 15

Pildil 15 kujutatud tegevus on

ohtlik

☐

rumal

☐

õige

☐

hulljulge

☐

(pilt 15) - rattur sõidab veoauto tuules, vastutulev ja vasakpöörav tegev auto ei pruugi ratturit märgata.

Oma lähiümbruse rattateede kaarti on oluline teada. Täida selle kohta järgnev tabel.

Rattatee	Täna va nimetus või teekon na kul g
kodu lähiümbruses	
kooliteel	
harjutusväljaku ümbruses	
puudub	
on liiga kitsas	
ristub sõiduteega	
äärekivid on liiga kõrged	
on märgistatud	

Kui ratturitel on põhitõed selged ning koos on lihvitud erinevaid oskusi, võite planeerida ühiseid väljasõite. Planeerige teekonda hoolega. Tehke seda tabeli kujul ning arvestage alljärgnevaga.

Teekon na valik		Grupp		Varustus
	rattatee/matkarada		suurus	rataste korrasolek
	teekon na pikkus		jagunemine	ettenähtud riietus
	tõusud		tugevuse erinevus	kiiver
	langused		juhid	esmaabitarbed
	puhkekohad		vedaja	kotid ja muu vajalik
			viimane	lipp viimasele sõitjale

Pärast rattamatka arutage klassis sõidul tekkinud probleeme. Kasutage selleks eelnevates tabelites esinenud märksõnu.

Pikivahe hoidmine

Mitmekesi teel olles või teisele ratturile järgi jõudes on oluline õige pikivahe hoidmine. See on vajalik selleks, et vajadusel oleks ruumi nii pidurdamiseks kui ka manööverdamiseks. Vaata fotod **1** ja **2**.

Pea meeles!

- ♦ Eessõitva ratturiga hoia vähemalt kolme ratta pikkust vahet.
- ♦ Teatud juhtudel, näiteks kitsastel ja käänulistel teedel, hoia veel suuremat pikivahet!
- ♦ Ohtlikes olukordades (nt “pime ala”, vaata lk 16) jää vajadusel varakult seisma.

Millise pikivahega sõidad Sina? Ole aus!

Rattaga sõites meenuta vahel, kas Sinu poolt kirja pandud ja vajalik pikivahe on samad.

Ülesanne 16

Leia vead, mille vastu lapsed eksivad (pilt 16).

1.

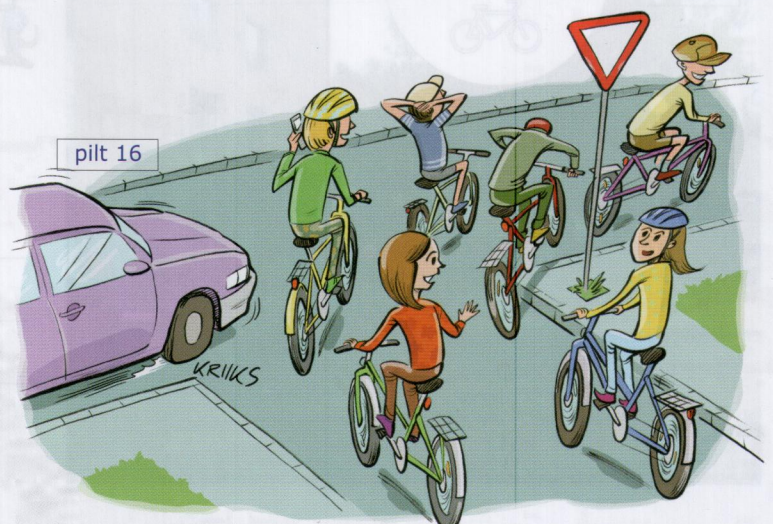
2.

3.

4.

5.

6.

Ülesanne 17

Aruta kaaslaste ja juhendajaga.

Kuidas tunneb ennast autojuht antud olukorras (fotod 17.1 ja 17.2)?

Kuidas peaksid jalgratturid käituma? Miks?

Kuidas hindad jalgratturite käitumist?

õige

☐

vale

☐

keelatud

☐

ohtlik

☐

Sõiduteega paralleelselt kulgeva rattatee olemasolul ei ole jalgratturil keelatud sõitu jätkata ka sõiduteel. Kuid jalgrattur peab hindama kas see on ohutu ja ei takista autoliiklust

Ülesanne 18

Kus oleks jalgratturil antud situatsioonis (foto 18) ohutum sõita? Põhjenda.

Jalgratturi käitumine sõiduteel ülekäigurajale lähenedes

- ♦ Ülekäigurajale lähenedes pane hoolega tähele selle ümber toimuvat. Jälgi inimesi, kes on just sõiduteed ületama asumis või juba teevad seda.
- ♦ Ülekäigurajale lähenedes vähenda kiirust.
- ♦ Ära möödu ülekäigurajal teistest sõidukitest.
- ♦ Lase jalakäijad üle tee.

Sõidutee ületamine

Jalgrattur võib sõidutee ületada kas sõites või rattalt maha tulles jalakäijana.

Sõites ei ole tee ületamine keelatud ka ülekäigurajal, kuid reguleerimata ülekäigurajal ei ole jalgratturil eesõigust teiste sõidukijuhtide suhtes. Autojuht peab andma teed vaid jalgratturile, kes ületab sõiduteed, millele autojuht pöörab. Sõiduteed ületades tuleb juhinduda eesõigusmärkidest, juhul kui need on olemas.

Sõidutee ületamine sõites

Teeületuskohale lähenedes vähenda kiirust, veendu, et sõidukeid ohtlikus kauguses pole ja ületa sõidutee jalakäija tavakiirusega (3-7 km/h), et autojuht jõuaks sind õigeaegselt märgata ja sinuga arvestada. Enne tee ületamist loo autojuhiga silmside, et olla kindel teineteise kavatsuses ja tegevuses. Teed ületades ei tohi ohustada sinuga üheaegselt sõiduteed ületavaid jalakäijaid.

Sõidutee ületamine jalakäijana

Ohutum on sõidutee ületada jalakäijana. Kindlasti ületa sõidutee jalakäijana siis, kui liiklussituatsioon on keeruline (ületada tuleb mitu samasuunalist sõidurada) või liiklus on tihe. Ülekäigurajal teed ületavale jalakäijale on sõidukijuhil kohustus ka teed anda.

Ülesanne 19

Tee rist selle jalgratturi juurde, kellele on autojuht kohustatud teed andma (foto 19).

Vasakpööret on soovitatav sooritada jalakäijana!

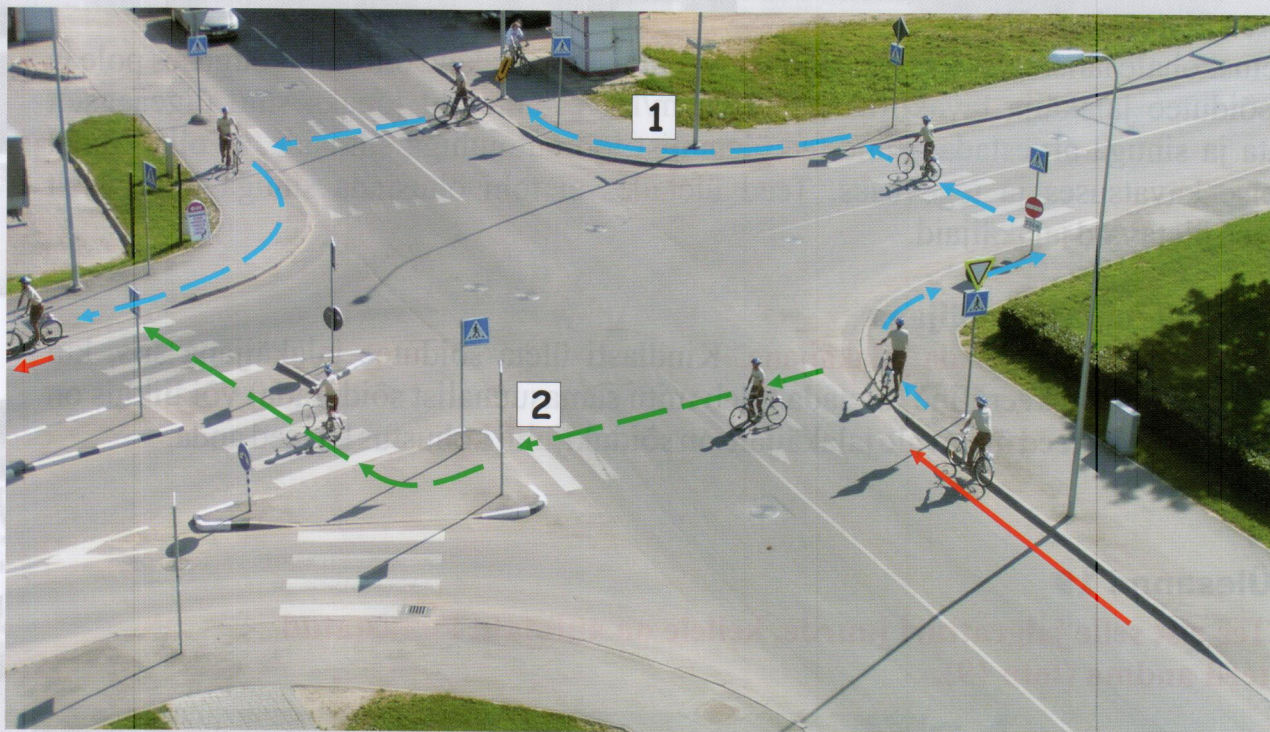
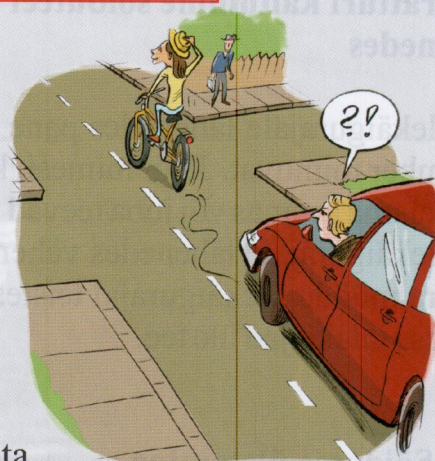
Vasakpööre on väga ohtlik manööver. Loe tekst hoollega läbi ning mõtle kaasa!

Seejärel mine isa-ema või juhendajaga rahulikule teelõigule harjutama.

Vasakpööre jalakäijana 1

- ♦ Peatu vahetult enne ristmikku, kus soovid vasakule pöörata.
- ♦ Tule jalgrattalt maha ning ületa ülekäigurajal ristmik otse jalakäijana liikudes.
- ♦ Mine vasakule, kui jõuad üle sõidutee.
- ♦ Ületa ristmik jalakäijana ratast käekõrval lükates.
- ♦ Jätka teisel pool teed sõitu soovitud suunas. Enne sõidu alustamist veendu, kas see on ohutu.
- ♦ Ära unusta käega märku anda!

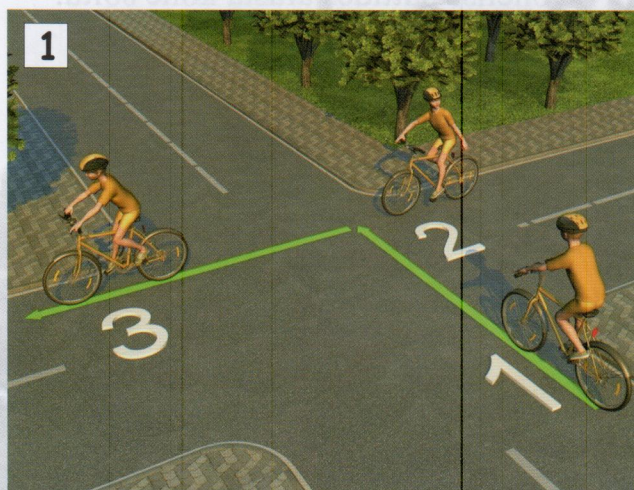
Vasakpööre jalakäijana 2

- ♦ Peatu vahetult enne ristmikku, kus soovid vasakule pöörata.
- ♦ Tule jalgrattalt maha ning ületa jalakäijana sõidutee ülekäigurada kasutades.
- ♦ Keera teisel pool teed paremale ja ületa tee jalakäijana. Lükka ratast käekõrval.
- ♦ Alusta sõitu sõidutee ääres soovitud suunas. Enne sõidu alustamist vaata üle õla ja veendu selle ohutuses.
- ♦ Ära unusta käega märku anda!

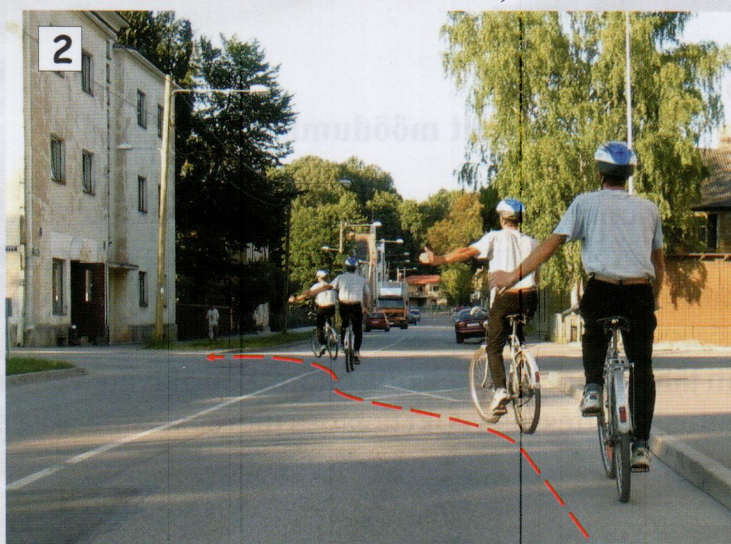
Vasakpööre jalgratturina 1

- ♦ Jälgi ristmikule jõudes võimalikke ohte.
- ♦ Võta arvesse ka eesõigust andvaid liiklusmärke.
- ♦ Liigu stoppjoone või ristmiku mõttelise jooneni.
- ♦ Jälgi liiklust nii paremal kui vasakul ning lase läbi kõik eesõigust omavad sõidukid.
- ♦ Sõida otse üle ristmiku.
- ♦ Peatu teisel pool ristmikku kõnnitee või teeserva ääres, toeta jalg maha ja pööra ratas soovitud sõidusuunda.
- ♦ Anna käega märku sõidu alustamisest.
- ♦ Enne sõima hakkamist veendu üle õla tagasi vaadates manöövri ohutuses.
- ♦ Jälgi liiklust nii paremal kui vasakul ning lase läbi kõik eesõigust omavad sõidukid.
- ♦ Sõida otse üle ristmiku.

Vasakpööre jalgratturina 2

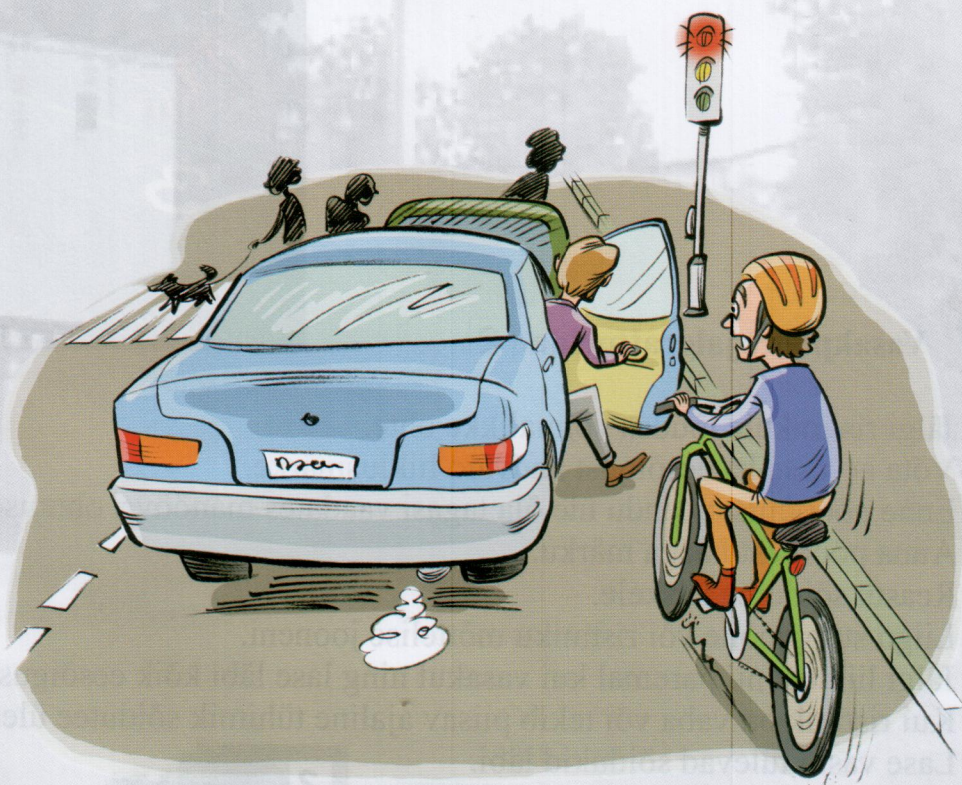
- ♦ Jälgi ristmikule jõudes võimalikke ohte.
- ♦ Võta arvesse ka eesõigust andvaid liiklusmärke.
- ♦ Enne pööramist veendu üle õla tagasi vaadates manöövri ohutuses.
- ♦ Anna pöördest käega märku.
- ♦ Reastu sõidurea keskele.
- ♦ Liigu stoppjoone või ristmiku mõttelise jooneni.
- ♦ Jälgi liiklust nii paremal kui vasakul ning lase läbi kõik eesõigust omavad sõidukid.
- ♦ Kui ristmik on vaba või tekib piisav ajaline tühimik sõidutee ületamiseks, hakka sõitma.
- ♦ Lase vastu tulevad sõidukid läbi.
- ♦ Veendu veel kord manöövri ohutuses.
- ♦ Anna teed ka jalakäijatele.
- ♦ Lõpeta manööver.

Vasakpöörde jalgratturina

- ♦ Jälgi ristmikule lähenedes võimalikke ohte.
- ♦ Pane rohelist tuld tähele juba eemalt ning lähene rahulikult ristmikule. Jätka sõitu vaid siis, kui stoppjoonele jõudes põleb fooris endiselt roheline tuli.
- ♦ **Rohelise** tule põledes sõida rahulikult edasi.
- ♦ **Kollase** tule süttides liigu rahulikult stoppjooneni ning jää seisma. Välista väljasõit ristmikule. Ole ettevaatlik paremalt mööduvate autodega.
- ♦ **Punase** ja **kollase** tule põledes
 - ♦ seisa stoppjoone ees ning ole valmis sõitu alustama;
 - ♦ roheline süttides alusta kohe sõitu.
- ♦ Lase vastu tulev liiklus läbi.

Autost paremalt möödumine

Autost paremalt poolt möödumine on samuti ohtlik. Siingi tuleb olla tähelepanelik, sest näiteks parempöörde sooritajad ei pruugi jalgratturit märgata. Samuti võib keegi ootamatult auto uksest ratturile ette astuda.

Eriti tähelepanelik tuleb olla pöört sooritavate veoautodega (vaata lk 16). Ohutuse mõttes jää veoki tagaosa juures seisma, sest äkki autojuht ei märka Sind.

Paremakäereegel

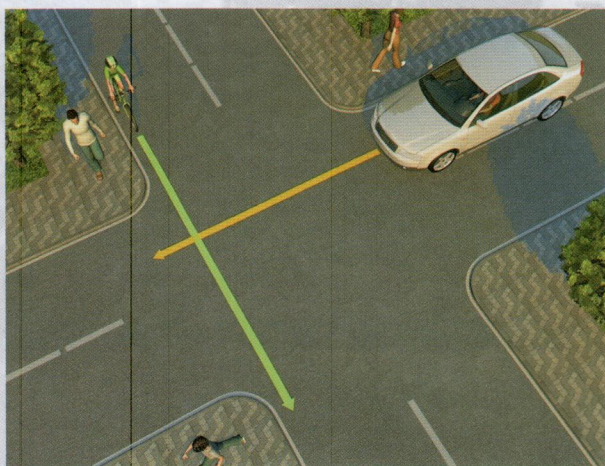
Paremakäereegel kehtib samaliigiliste teede ristmikul.
Sellega tuleb arvestada foorideta ja eesõigusmärgideta ristmikul.

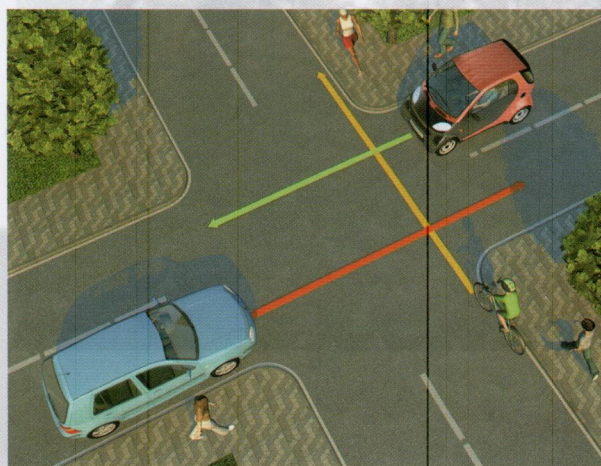
Paremakäereegel annab sõidusuunast olenemata **eesõiguse paremalt poolt lähenejale**.

Fotodel on sõidu järjekord järgmine:

1. jalgratas,
2. sõiduauto.

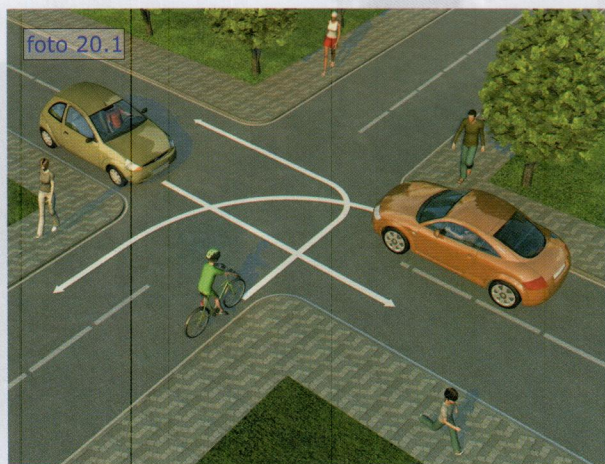

1. punane auto,
2. jalgratas,
3. sinine auto.

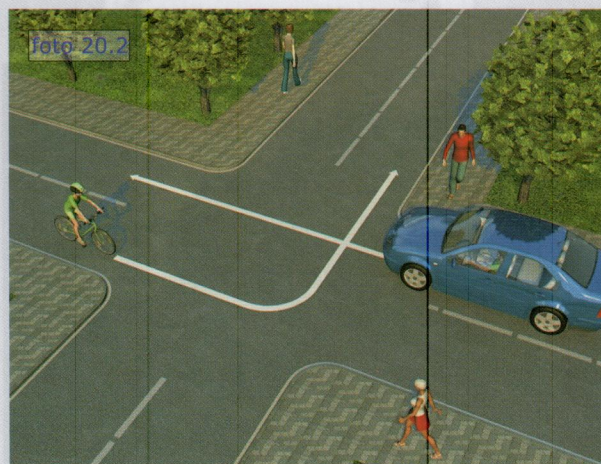

Ülesanne 20

Kirjuta pildi alla õige sõidujärjekord. Aruta kaaslasega!

1. _____
2. _____
3. _____

1. _____
2. _____

Paremakäereegel ei kehti

- ♦ trammiteel. Trammile peab alati teed andma, kui foor või eesõigusmärgid seda teisiti ei reguleeri;
- ♦ kui läheneb sisselülitatud vilkurite ja helisignaaliga sõiduk;
- ♦ õuealalt, parklast, puhkealalt ning metsa- ja põlluteelt välja sõites tuleb anda teed kõigile lõikuval teel liiklejatele.

Pildil 1 peab autojuht ja pildil 2 peab traktorist jalgratturile teed andma.

1

2

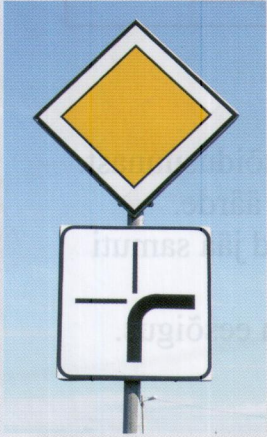
Pane tähele!

- ♦ Ära proovi nn eest läbi lipsamist! Õigete kiiruste tajumine on alati raske.
- ♦ Vähenda ristmikule lähenedes kiirust nii, et teised liiklejad saaksid Sinu tegevusest aru.
- ♦ Kui Sa tuled paremalt poolt, on teised liiklejad valiku ees: kas sõita või lubada Sind läbi. Võib-olla arvestavad nad Sinu kaugust ja kiirust valesti.

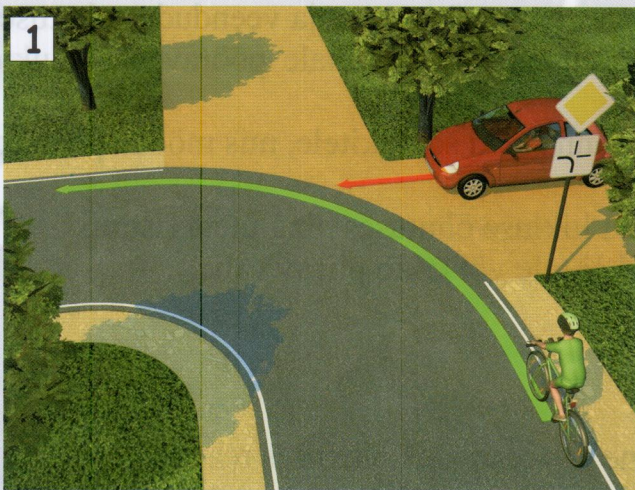

Kas Sa oskaksid arvata, et rattur on nii väike, et kaob pliiatsi taha ära? Arvesta sellega!

Muutuva suunaga peateel liikumine

Märkide järgi on eesõigus neil liiklejail, kes sõidavad mööda laiemat joont.

1 Antud juhul on eesõigus jalgratturil, autojuht peab talle teed andma.

Siiski peab jalgrattur olema ettevaatlik.

Sõidu eesõigusele vaatamata pead arvestama sellega, et Sulle ei pruugita peateel liikudes teed anda. Põhjuseid võib olla mitmeid:

- ♦ teise sõiduki tehniline rike;
- ♦ teise juhi pahatahtlikkus;
- ♦ teise juhi terviserike;
- ♦ halvad ilmastikuolud;
- ♦ teine juht ei märka Sind;
- ♦ vms.

Ülesanne 21

Jalgrattur läheneb ristmikule (foto 21).

Samasse kohta jõuab ka sõiduauto.

Autojuht peab käituma

märgi järgi.

Jalgrattur sõidab _____ **märgi järgi.**

Kas autojuht annab alati jalgratturile teed?

Autojuhi ja teiste liiklejate tegevuses veendumiseks on tähtis saavutada nendega **silmside**.

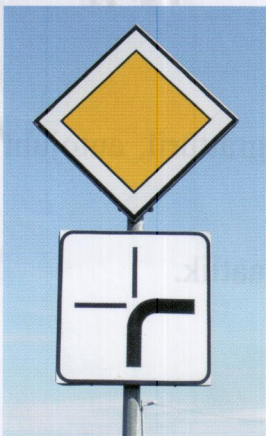
Viimane aitab veenduda selles, kas teised on Sind märganud ja mõistavad Sinu järgnevaid toiminguid. Samuti aitab silmside teiste liiklejatega ka Sinul teiste tegevusi mõista.

Kuna muutuva suunaga peateega ristmiku ületamine on keeruline kõikidele liiklejatele on ohutum ületada ristmik jalakäijana!

Muutuva suunaga peateel sõitmine

- ♦ Muutuva suunaga peateel sõites anna aegsasti märku oma planeeritavast sõidusuunast.
- ♦ Mööda paremale suunduvat peateed sõitu jätkates jää sõidutee paremasse äärde.
- ♦ Mööda vasakule suunduvat peateed sõitu jätkates ära reastu vasakule, vaid jää samuti sõidutee paremasse äärde.
- ♦ Pöördel anna teed ristuvat sõiduteed ületavatele jalakäijatele, kuna neil on eesõigus.

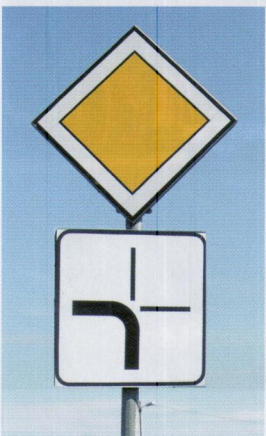

Paremale suunduvalt peateelt otse edasi sõitmine

- ♦ Vaata üle vasaku õla. Anna käega suunamärguanne ja veendudes ohutuses reastu niivõrd vasakule, et tagant tulevad paremale pööravad sõidukid saavad Sinust ohutult mööduda.
- ♦ Jää ristmiku keskel seisma ning anna teed sõidukitele, mis mööda peateed lähenevad paremalt poolt.
- ♦ Enne otsesõidu jätkamist veendu liikluse ohutuses ning ületa ristmik kiiresti, kui paremalt sõidukeid ei tule või tekib piisav vahe.

Paremale suunduvalt peateelt vasakule sõitmine

- ♦ Vaata üle vasaku õla. Anna käega suunamärguanne ja veendudes ohutuses reastu niivõrd vasakule, et tagant tulevad paremale pööravad sõidukid saavad Sinust ohutult mööduda.
- ♦ Jää ristmiku keskel seisma ning anna teed sõidukitele, mis mööda peateed lähenevad paremalt poolt.
- ♦ Enne pööret vasakule veendu liikluse ohutuses, anna käega märku kavandatavast manöövrist ning ületa ristmik kiiresti, kui paremalt sõidukeid ei tule või tekib piisav vahe.

Vasakule suunduvalt peateelt otse sõitmine

- ♦ Sõida ristmikule parema sõiduraja paremas ääres.
- ♦ Pane tähele vasakult tulevaid autosid, mis soovivad sõitu jätkata otse.
- ♦ Otsi sõiduki juhiga silmsidet ja veendu, et Ta Sulle teed annab.
- ♦ Ära hinda sõidueesõigust üle!

Vasakule suunduvalt peateelt paremale sõitmine

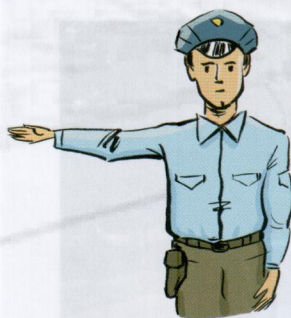
- ♦ Sõida sõiduraja paremas ääres ning anna käega märku parempöördest.
- ♦ Soorita pööre võimalikult teeserva lähedal.

Politseinike poolt reguleeritud ristmikul käitumine

Ristmikule lähenedes jälgi tähelepanelikult politseiniku märguandeid. Politseiniku märguanded on kõige tähtsamad, nende järgi peavad käituma kõik liiklejad. See tähendab, et politsei suunamine on tähtsam kui foori töö ja liiklusmärkidel olevad käsud.

Kui politseinik käsib sõita punase tule põledes, pead Sa seda tegema, veendudes aga eelnevalt liikumise ohutuses.

Stopp!

kui politseinik
seisab Sinu poole
rinna või seljaga

Oota!

kui politseinikul on
käsi sirgelt üles
tõstetud

Sõida!

kui politseinik
seisab Sinu poole
küljega

foto 22.1

foto 22.2

Ülesanne 22

Politseinik (vt fotod 22.1 ja 22.2)

- ☐ tervitab sõpra
- ☐ annab peatumismärguande

Ülesanne 23

Kes käitub pildilolevas situatsioonis (foto 23) valesti? Aruta kaaslasega. Põhjenda!

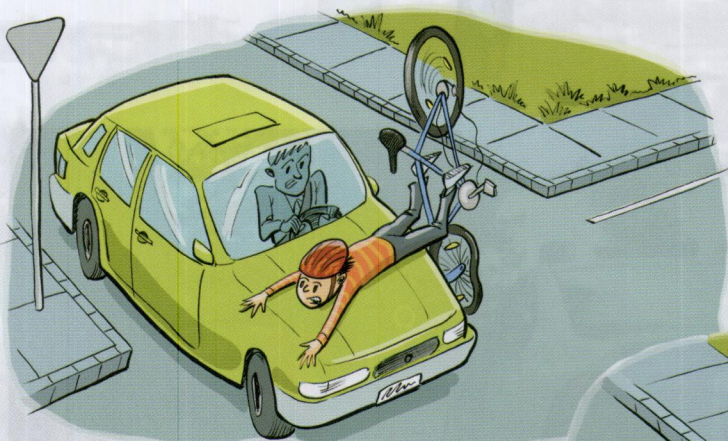
Ülesanne 24

Kas jalgrattarajal samaliigiliste teede ristmikule lähenev jalgrattur omab sõidueesõigust (foto 24)? Põhjenda!

☐ jah

☐ ei

(foto 24) - samaliigiliste teede ristmik

Ohutuse huvides tuleks pimedas ja halva nähtavuse tingimustes sõitmist vältida, kui see on vähegi võimalik!

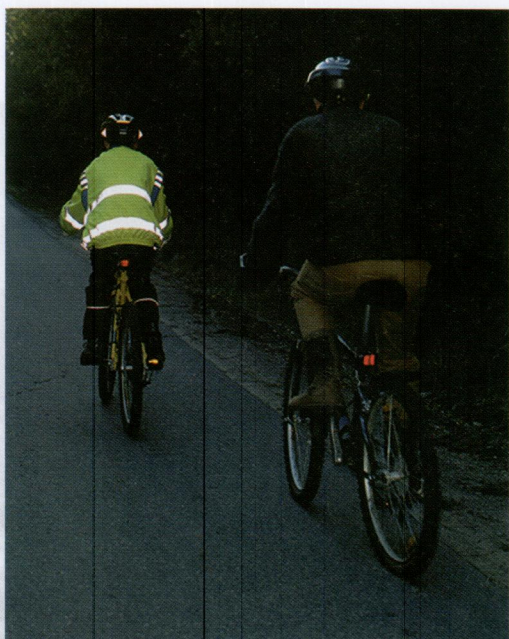
Nõuded sõitmisel pimedas ja halva nähtavuse tingimustes

Autojuhil on pimedas, udus või hämaras sõitvat jalgratturit raske märgata.

Kui sõit jääb pimedasse või nähtavus on halbade ilmastikuolude tõttu raskendatud, peab jalgrattur juba eelnevalt, enne sõitma minekut veenduma, et jalgratta tuled on töökorras ning, et see on varustatud kõigi vajalike helkuritega.

Liiklusseaduse järgi peab jalgrattal põlema pimedal ajal või halva nähtavuse korral sõites ees valge ja taga punane tuli.

Lisaks eeskirjas nõutule peaks jalgrattur kandma ka eredavärvilist, helkurribadega varustatud riietust (näiteks helkurvesti), mis autojuhile kergesti silma hakkab ning suurendab jalgrattaga sõidu ohutust ka hämaras ning päeval ajal.

Fotol on kaks jalgratturit, kellest üks kannab neonrohelist helkurribadega jopet ning on seetõttu hästi nähtav. Teine, tumedates riietes jalgrattur on metsa taustal peaaegu märkamatu ning võib seetõttu kergesti õnnetusse sattuda. Kui jalgrattur jääb pimedas sõites eest- ja tagantpoolt lähenevate sõidukite tuled valgusvihku, on ta mõlema auto juhtidele halvasti nähtav. Jalgratturile võib tunduda vastupidi, sest teda valgustavad üheaegselt mõlema auto tuled.

Sellises olukorras leiab aset mitmeid õnnetusi, kuna jalgrattur ei oska tekkinud ohtu vajalikul määral hinnata. Kindlasti tuleb sel juhul hoiduda võimalikult sõidutee ääre lähedale ja jälgida tagant tuleva auto möödumist.

Äärmiselt ohtlik on sõita udus, sest nähtavus on piiratud ning väga raske on hinnata lähenevate sõidukite kaugust ja kiirust. Jalgrattur võib jääda kiiremini liikuvatele autojuhtidele märkamatuks ka siis, kui jalgrattal on olemas kõik nõutavad tuled ja helkurid.

Ülesanne 25

Mis juhtub, kui jalgrattur jääb pimedas sõites kahe teineteisele läheneva auto tuled valgusvihku?

- ☐ Jalgrattur on mõlema auto tuledest valgustatuna tagant tuleva autojuhile paremini nähtav.
- ☐ Tagant tuleva auto juht näeb jalgratturit halvasti talle vastutuleva auto tuled tõttu, mis juhti pimestavad.

Ülesanne 26

Kirjuta fotode juurde õige sõidujärjekord.

foto 26.1

1. _____

2. _____

3. _____

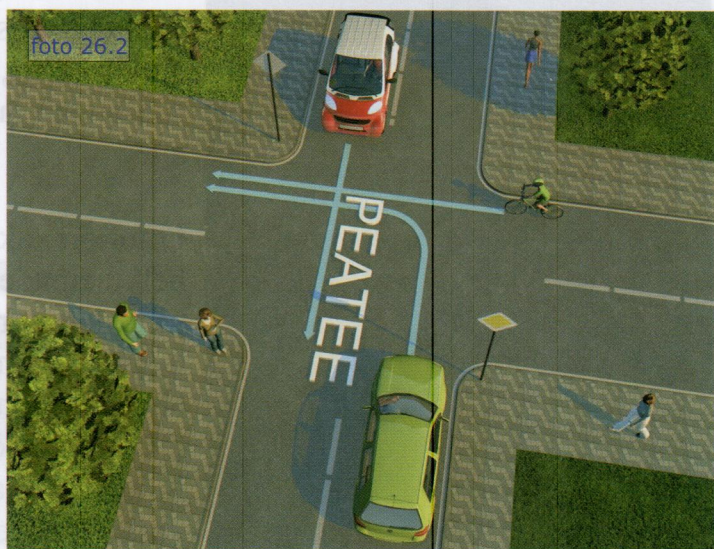

foto 26.2

1. _____

2. _____

3. _____

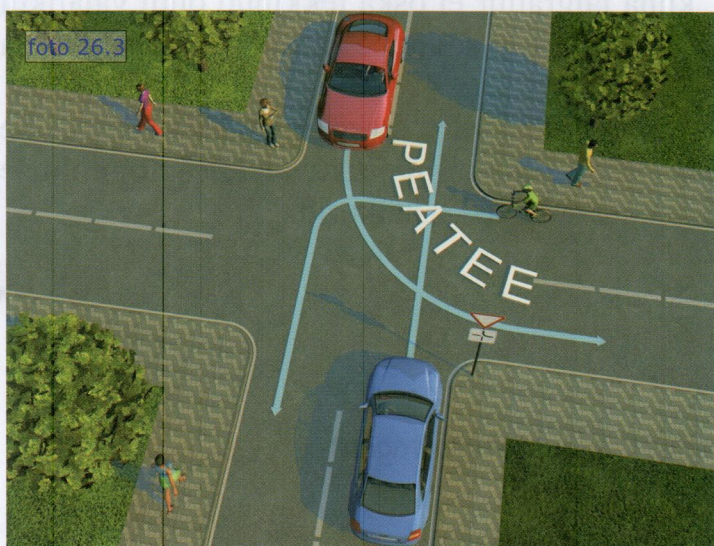

foto 26.3

1. _____

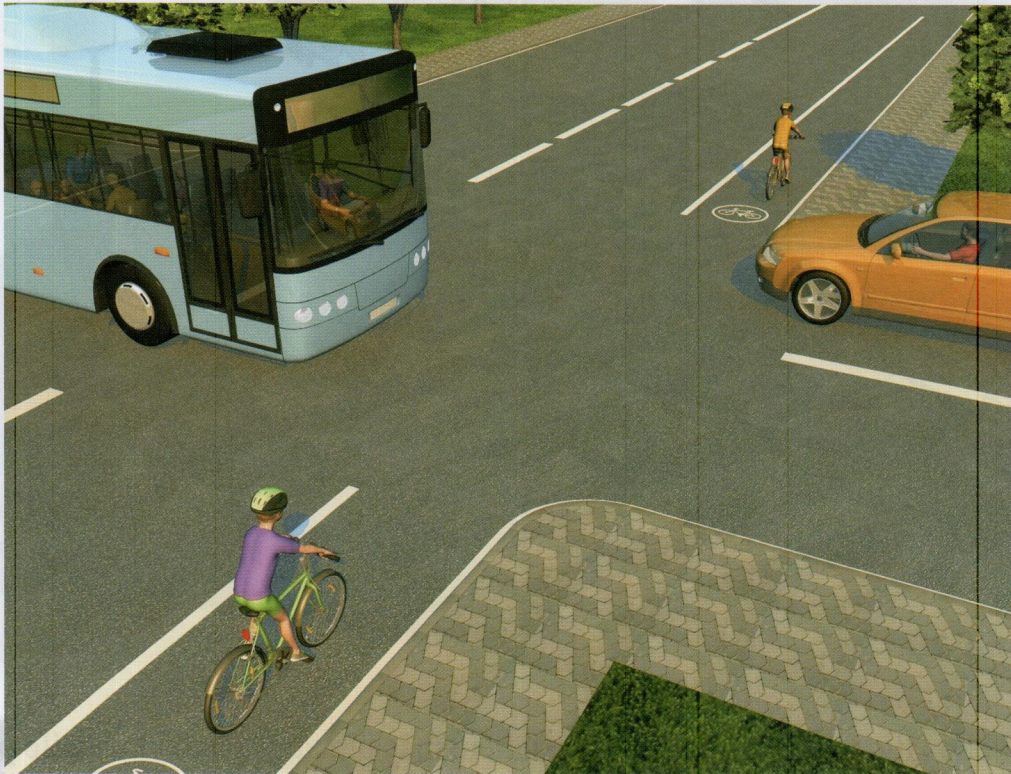
2. _____

3. _____

Ülesanne 27

(Rattur paikneb sõidutee jalgrattarajal samaliigiliste teede ristmikul)

Õige vastuse korral tee punktiirjoonest pidev joon, vale vastus tõmba maha!

Bussil

põleb

ei põle

suunatuli.

Buss sõidab

otse

vasakule

paremale

Bussi manööver

on

ei ole

ohtlik.

Jalgrattur peab

peatuma

sõbrale järgnema

Jalgrattur

jälgib

ei jälgi

teisi liiklejaid.

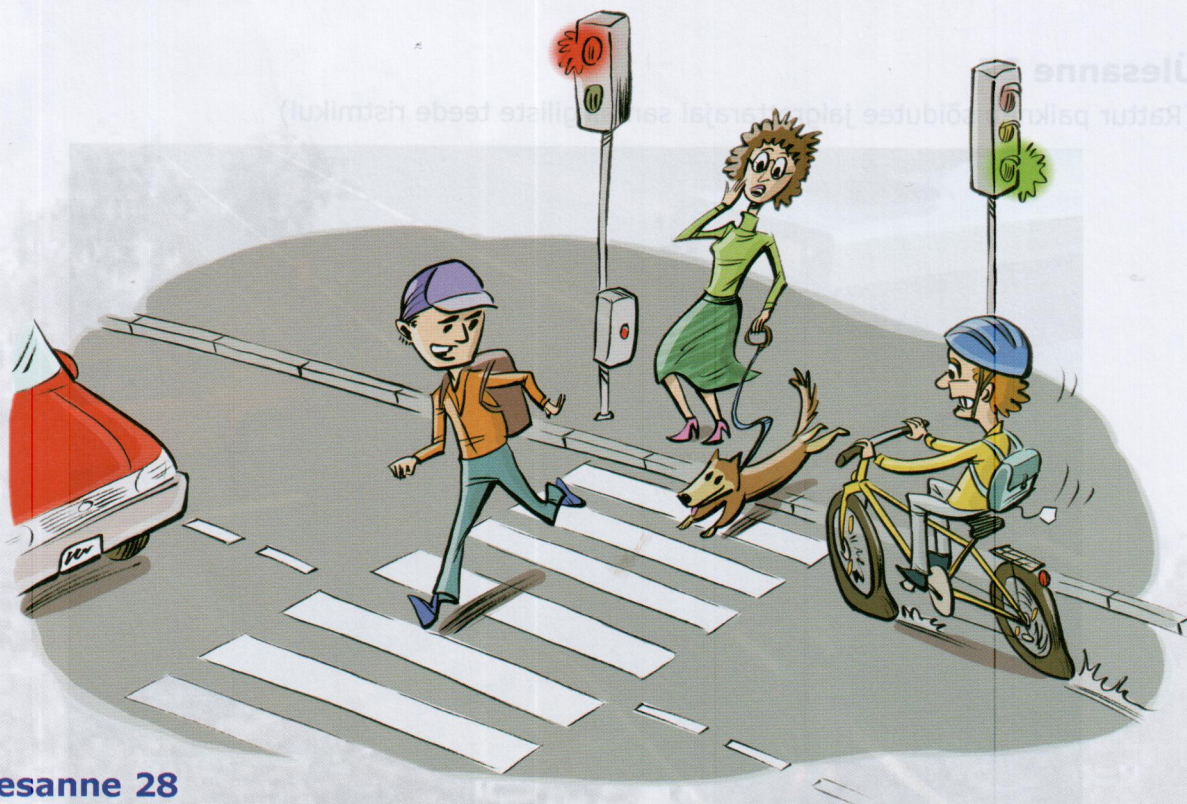
Õige sõidujärjekord on:

sõiduauto ja buss, jalgrattur

jalgrattur, buss ja sõiduauto

sõiduauto, jalgrattur, buss

Kirjelda, kuidas Sina käituksid sellises olukorras.

Ülesanne 28

Pildil sõidab Peep jalgrattaga kooli. Poiss on lähenemas ülekäigurajale, kus talle põleb fooris lubav roheline tuli.

Peep lisab kiirust, et enne kollase tule süttimist üle ristmiku jõuda ja märkab ülekäiguraja juures olevaid jalakäijaid. Nende seas on üks keskkoolipoiss ning proua Lehte oma Pitsuga.

Järsku märkab Peep, et poiss ületab keelava fooritulega teed. „On alles julgustükk“, jõuab Peep veel mõelda. Järgmisel hetkel märkab ta Pitsut teele tormamas. Kuna hoog on suur, ei jõua Peep enam midagi ette võtta ...

Kes käituvad pildil valesti ja põhjustavad õnnetu olukorra?

1. _____
2. _____
3. _____

Aruta kaaslasega, mis oleks võinud õnnetuse ära hoida.

lk 4

ülesanne 1

lk 6

ülesanne 2

kiiver peab olema

- ☒ õige suurusega;
- ☒ korraliku kinnitusega;
- ☒ kerge ja mugav;
- ☒ nõuetele vastavust tähistava märgisega;
- ☒ hästi õhku läbi laskev.

lk 11

ülesanne 3

1. (foto 3.1) - kõige ohtlikum, alustab sõitu tiheda liiklusega tänaval, olles ise autode vahelt liikuma hakates halvasti nähtav.
2. (foto 3.2) - ohtlik, lapsed on küll nähtaval kuid sõidukite kaugusi ja kiirusi võidakse hinnata valesti, alustatakse sõitu otse tiheda liilusega tänaval.
3. (foto 3.3) - kõige ohutum, väheste liiklusega kõrvaltänav.

lk 12

ülesanne 4

(foto 4) - jalgratturite kaugus teeservast

- ☒ 50 - 70 cm

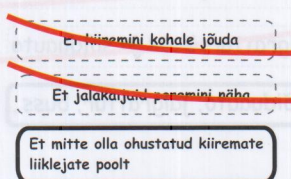
ülesanne 5

(foto 5) - jalgratturi kaugus teeservast

- ☒ õige

- * jalgratturi kaugus on õige kuna jalgrattur paikneb sõidutee parema ääre lähedal
- * jalgrattur võib sõita ka teepeenral

ülesanne 6

lk 13

ülesanne 7

- (foto 7.1) - B
(foto 7.2) - B

- (foto 7.3) - A
(foto 7.4) - A

lk 14

ülesanne 8

(foto 8.1) - rattur sõidab keelumärgi alt läbi
☒ vale

(foto 8.2) - ühesuunalise tee lõpp, rattur keerab tee paremast äärest vasakule
☒ vale

(foto 8.3) - ühesuunalise tee lõpp, rattur pöörab vasakpoolsest sõidurajalt vasakule
☒ õige

(foto 8.4) - ühesuunalise tee algus, rattur sõidab paremas ääres
☒ õige

lk 16

ülesanne 9

situatsioon veoautoga

- ☒ pidurdan aegsasti

lk 17

ülesanne 10

1. ohutu pikivahe hoidmine
2. märguanne vasakule
3. ohutuses veendumine
4. reastumine vasakule
5. takistusest möödumine
6. märguanne paremale
7. paremale reastumine

ülesanne 11

- ☒ ohtlik

lk 18

ülesanne 12

(foto 12.1) - sõidukist möödudes võib juht ukse avada.

(foto 12.2) - piiratud vaateväli - suurel kiirusel mäest alla kihutades ei jõua pidurdada, kui vasakult peaks teisi liiklejaid ilmuma ning jalgrattur ei hoidu tee paremasse äärde.

(foto 12.3) - piiratud vaateväli - ei pruugi näha, et bussi ees võib olla teisi sõidukeid.

(foto 12.4) - uks avaneb kõnniteele, autost võib inimene välja astuda või mõni ese võib sattuda ratturi teele.

lk 19

ülesanne 13

(foto 13) - auto pargitud jalgrattarajale; takistusest möödudes tuleb veenduda ohutuses.

ülesanne 14

(foto 14) - jalakäijad rattateel, rattur peaks

- ☒ rattakellaga märku andma

lk 19

ülesanne 15

- ☒ ohtlik
- ☒ rumal
- ☒ hulljulge

lk 21

ülesanne 16

1. ei jälgi "anna teed" märki ning sõidavad autole ette
2. ei hoia õiget pikivahet
3. sõidavad teepeenrast kaugemal kui lubatud
4. tegelevad kõrvaliste asjadega
5. ei hoia kahe käega leistungist
6. ei kanna kiivrit

lk 22

ülesanne 17

(fotod 17.1, 17.2) - autojuht tunneb end häiritult ning ebamugavalt. Fotodel kujutatud ratturite tegevus kutsub esile autojuhi pahameele.

- saateauto puudumisel peavad ratturid sõitma sõidutee paremas ääres üksteise taga ning õige pikivahetega. Nad ei tohi tervet tänavat ummistada.

Jalgratturite käitumine on

- ☒ vale
- ☒ keelatud
- ☒ ohtlik

ülesanne 18

(foto 18) - sõitma peaks jalgratta- ja jalgteel, kuna sõiduteel sõites ohustavad jalgratturit temast mööduvad kiiremad sõidukid

lk 23

ülesanne 19

(foto 19) - autojuht peab teed andma ülekäigurajal ratast käekõrval lükkavale ratturile.

lk 27

ülesanne 20

foto 20.1

1. pruun auto
2. jalgratas
3. oliivroheline auto

foto 20.2

1. sinine auto
2. jalgratas

lk 29

ülesanne 21

Autojuht peab käituma **anna teed** märgi järgi. Jalgrattur sõidab **peattee** märgi järgi.

lk 31

ülesanne 22

(fotod 22.1, 22.2) - politseinik

- ☒ annab peatumismärguande

lk 32

ülesanne 23

(foto 23) - valesti käitub autojuht, keerates otse liikuvale jalgratturile ette.

ülesanne 24

- ☒ ei

(foto 24) - kehtib paremakäereegel ja seega peab jalgrattur teed andma

lk 33

ülesanne 25

- ☒ Tagant tuleva auto juht näeb jalgratturit halvasti talle vastutuleva auto tulede tõttu, mis juhti pimestavad.

lk 34

ülesanne 26

(foto 26.1)

1. jalgratas
2. kollane auto
3. hall auto

(foto 26.2)

1. punane auto
2. roheline auto
3. jalgratas

(foto 26.3)

1. punane auto
2. jalgratas
3. sinine auto

lk 35

ülesanne 27

Bussil	põleb	ei põle	suunatuli.
Buss sõidab	otse	vasakule	paremale
Bussi manööver	on	ei ole	ohtlik.
Jalgrattur peab	peatuma	sõbrale järgnema	
Jalgrattur	jälgib	ei jälgi	teisi liiklejaid.

Õige sõidujärjekord on:

~~sõiduauto ja buss, jalgrattur~~

~~jalgatut, buss ja sõiduauto~~

sõiduauto, jalgrattur, buss

lk 36

ülesanne 28

Valesti käituvad:

- * poiss läeb punase tulega üle tee
- * proua Lehte ei hoia oma koera kindlalt rihmast
- * Peep lisab enne ülekäigurada kiirust

Õnnetuse oleks aidanud ära hoida kõigi liiklejate võimalikku ohtu ettenägev käitumine.

Hoiatusmärgid

Tõkkepuuga
raudtee-
ülesõidukoht

Tõkkepuuta
raudtee-
ülesõidukoht

Ristumine
trammiteega

Samaliigiliste
teederistmik

Ristumine
kõrvalteega

Ohtlik kurv

Ringristmik

Ohtlikud
kurvid

Teetööd

Kahesuunaline
liiklus

Reguleerimata
ülekäigurada

Jalakäijad

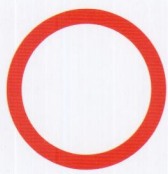

Lapsed

Ristumine
jalgrattateega

Keelu- ja mõjualamärgid

Sõidu keeld

Jalgratta
sõidu keeld

Käigu keeld

Sissesõidu
keeld

Parempöörde
keeld

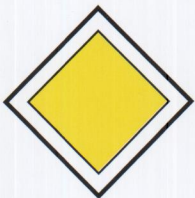

Vasakpöörde
keeld

Jalgratturite
sõidu ala

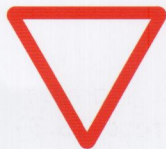
Eesõigusmärgid

Peatee

Peatee
lõpp

Anna teed

Peatu ja
anna teed

Kohustusmärgid

Jalgrattatee

Jalgtee

Jalgratta-
ja jalgtee

Jalgratta-
ja jalgtee

Jalgratta-
ja jalgtee

Kohustuslik
sõidusuund

Ringliiklus

Kohustuslik
sõidusuund

Kohustuslik
sõidusuund

Kohustuslik
sõidusuund

Osutusmärgid

Ühesuunaline
tee

Ühesuunalise
tee lõpp

Tagasipöörde-
koht

Umbtee

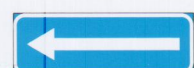
Ülekäigurada

Õueala lõpp

Õueala

Sõit ühesuunalisele
teele

Stoppjoone
märk

MEELESPEA

- ♦ alla 13-aastane jalgrattur võib sõita kõnniteel;
- ♦ jalgrattur võib sõita kõnniteel siis, kui sõiduteel sõitmine on tee seisukorra tõttu oluliselt raskendatud;
- ♦ jalgrattaga võib sõita jalgrattateel, jalgratta- ja jalgteel, sõiduteele märgitud jalgrattarajal, õuealal ning sõiduteel selle parema ääre lähedal;
- ♦ samuti võib sõita pärisuunalisel teepeenral;
- ♦ jalgrattaga võib sõita ühissõidukirajal ning ühesuunalisel teel vastassuunas, kui seda lubab vastav liiklusmärk;
- ♦ ohutuse tagamiseks kannab jalgrattur kiivrit ja ohutusvesti.

OHUTUT LIIKLEMIST